

dem, der skulle ligne Skat. Der er sikkert blandt disse store Sogneraad nogle, hvor Formanden tager Arbejdet saa samvittighedsfuldt, som en Sogneraadformand bør tage det, og hvor det koster ham 2—3 Timers dagligt Arbejde Aaret rundt at være Sogneraadformand. Det er en Lykke for en Kommune at have en Mand, som ikke alene i økonomisk Henseende er stillet saaledes, at han kan afse Tiden, men som ogsaa har en saadan Interesse for Kommunen, at han har Lyst til at ofre det store Arbejde. Jeg skulde tro, at det, hvis man undersøgte Forholdene nærmere, vil vise sig, at Sogneraadsmændene i de store Kommuner efterhaanden mindre og mindre tage sig af de kommunale Anliggender, men mere og mere bliver et Medlem af Raadet, der blot sætter sit Navn under Skrivelser, som en Embedsmand paa Kontoret har skrevet, altsaa kun skriver sit Navn saa og saa mange Gange daglig. Det anser jeg for højst uheldigt, og jeg mener, at denne uheldige Tendens i nogen Maade kan modarbejdes ved i saa høj Grad som muligt at fordele Arbejdet saaledes, at det falder paa flere valgte Mænd i Kommunen i Stedet for som nu at lægge saa meget Arbejde paa et enkelt Sted, at det bliver uoverkommeligt. Fordeles Arbejdet paa denne Maade, kunne ogsaa Kommunens Vælgere og Skatteydere i højere Grad end nu kræve, at de Folk, som vælges dertil, ogsaa udføre Arbejdet. Enhver, som vil sætte sig nøje ind i, hvorledes Udviklingen har været i de store Kommuner, vil sikkert give mig Ret i, at dette Forslag er formaalistjenligt og i Virkeligheden kun har gode Sider, om end det ikke behøver at gennemføres akkurat efter Ordlyden.

Jeg skal til Slutning blot endnu fremdrage et enkelt Moment: at det ikke er de samme Egenskaber, der skulle til for at være et dygtigt Sogneraadmedlem, naar det gælder Kommunens øvrige Administration, som naar det gælder Skatteligningen. I det sidste Tilfælde har en Repræsentant, som i høj Grad interesserer sig, om jeg saa maa sige, for de enkelte Beboeres private økonomiske Forhold, Fortrinnet, medens i det første Tilfælde Folk, som i højere Grad have Evne til at se alment paa Tingene, have Fortrinnet.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale det foreliggende Lovforslag. Det vil vække stor Glæde og Tilfredshed rundt omkring i mange af de store Kommuner, om der blev gennemført en Lovgivning i den i Lovforslaget angivne Retning.

Indenrigsministeren (*Jensen-Sønderrup*): Jeg kan være enig med den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Wilmann) i, at der er mange Landkommuner, som paa Grund af deres Størrelse paalægge Kommunalbestyrelsen et ualmindelig stort Arbejde. Det er noget, som følger med den stærke Udvikling. Her er nu Spørgsmaal om, hvorvidt man skal fri Kommunalbestyrelserne for en Del af deres Arbejde, enten paa den Maade, der er foreslaaet her, og som er i Overensstemmelse med de Regler, som gælder for Købstadkommunerne efter Loven af 1868; eller ad den Vej, som har faaet Lovhjemmel ved den kommunale Skattelov, som vi pleje at kalde den; af 1903. Jeg lægger ikke Skjul paa, at jeg er en Tilhænger af Princippet i Skattereformen af 1903, hvorved Kommunalbestyrelsen faar Lov til at vælge Ligningsmænd, som skulle hjælpe dem med at foretage Ligningen. Jeg anser det i al Almindelighed for at være heldigere, at Kommunalbestyrelsen, selv om den ikke formaar, eller selv om den finder, at det er for meget for den at udføre alt Arbejdet, dog er saa meget med deri, som den vil være, naar den vedbliver at have Ledelsen, men faar et større eller mindre Antal Ligningsmænd til Hjælp. Jeg anser dette for heldigere, end om den helt maatte opgive den Del af Landkommunalbestyrelsernes Virksomhed, der bestaar i at ligne Skat. Det er efter min Opfattelse i Almindelighed et godt Princip, at de, som bestemme eller i alt Fald kunne bestemme, hvor store Udgifterne skulle være, ogsaa have Ansvaret for disse Udgifters Paa-ligning paa de enkelte Skatteydere. Men det Princip har man, som sagt, ikke fastholdt i Købstadkommunalloven, idet man der har givet Tilladelse til, at der vælges særlige Ligningskommissioner, og det er et Fortilfælde, som naturligvis vejer noget. Men det vil forstaaes, at naar jeg i al Almindelighed anser det i den kommunale Skattelov af 1903 § 9 fastslaaede for at være heldigere, maa jeg være tilbøjelig til at foretrække den Vej, at Tallet 10,000 i denne Paragraf nedsættes, saa at en Kommune med et betydelig mindre Antal Indbyggere kan skaffe sig Assistance ved at vælge Ligningsmænd, som tiltræde Kommunalbestyrelsen under Udførelsen af Ligningsarbejdet.

Da der for Rigsdagen foreligger Forslag om Ændringer i de nugældende Regler for den kommunale Beskatning, gaar jeg ud fra, at man vil overveje det her foreliggende Spørgsmaal sammen med de andre, og jeg